

Satversmes tiesa

Preses relīze

Lieta Nr. 2022-43-01

01.12.2022.

Ierosināta vēl viena lieta par normām, kas regulē noziedzīgi iegūtas mantas pierādīšanu

---

Satversmes tiesas 3. kolēģija 2022. gada 29. novembrī ierosināja lietu “Par Kriminālprocesa likuma 124. panta sestās daļas un 126. panta 3.1 daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam un otrajam teikumam”.

APSTRĪDĒTĀS NORMAS

Kriminālprocesa likuma 124. panta sestā daļa nosaka: “Kriminālprocesā un procesā par noziedzīgi iegūtu mantu pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi attiecībā uz mantas noziedzīgo izcelsmi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā ir pamats atzīt, ka mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izcelsme.”

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 126. panta 3.1 daļu, ja kriminālprocesā iesaistītā persona apgalvo, ka manta nav uzskatāma par noziedzīgi iegūtu, pienākums pierādīt attiecīgās mantas izcelsmes likumību ir šai personai. Ja persona noteiktā termiņā nesniedz ticamas ziņas par mantas izcelsmes likumību, šai personai tiek liegta iespēja saņemt atlīdzību par kaitējumu, kas tai nodarīts saistībā ar kriminālprocesā noteiktajiem ierobežojumiem rīkoties ar šo mantu.”

AUGSTĀKA JURIDISKA SPĒKA NORMA

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmais un otrais teikums: “Ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. Ikviens uzskatāms par nevainīgu, iekams viņa vaina nav atzīta saskaņā ar likumu.”

LIETAS FAKTI

Lieta ierosināta pēc ārvalstīs reģistrēta komersanta FORTRESS FINANCE INC. (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikuma. Procesa virzītājs uzsāka un nodeva tiesai procesu par noziedzīgi iegūtu mantu. Ar pirmās instances tiesas lēmumu process tika izbeigts. Savukārt apelācijas instances tiesa apmierināja procesa virzītāja sūdzību un atcēla pirmās instances tiesas lēmumu, Pieteikuma iesniedzēja finanšu līdzekļus atzīstot par noziedzīgi iegūtiem un konfiscējot tos valsts labā.

Pēc pieteikuma iesniedzēja ieskata, apstrīdētās normas nenodrošina tam Satversmes 92. panta pirmajam teikumam atbilstošas tiesības uz taisnīgu tiesas procesu. Proti, apstrīdētajās normās esot iekļauta prezumpcija par mantas noziedzīgu izcelsmi, savukārt Pieteikuma iesniedzējam esot uzlikt nesamērīgs pienākums šo prezumpciju atspēkot. Tas nonākot pretrunā arī ar Satversmes 92. panta otrajā teikumā ietvertās nevainīguma prezumpcijas būtību un mērķi.

TIESAS PROCESS

- Lietas sagatavošanas termiņš ir **2023. gada 1. maijs**.

Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

- Lēmums par lietas ierosināšanu pieejams šeit: https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2022/12/2022-43-01_lemums_par_ierosinasanu.pdf

---

Relīze sagatavota, lai informētu sabiedrību par Satversmes tiesas darbu. Detalizētāka informācija par Satversmes tiesas aktualitātēm, ierosinātajām un izskatītajām lietām pieejama Satversmes tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv. Aicinām sekot līdzi informācijai arī tiesas *Twitter* kontā [@Satv_tiesa](https://twitter.com/Satv_tiesa) un tiesas *YouTube* [kanālā](#).

Zanda Meinarte

Satversmes tiesas

Sabiedrisko attiecību speciāliste

Zanda.Meinarte@satv.tiesa.gov.lv

67830759, 26393803